

Foto: Irene Hoekstra

Actieplan Lachgas Rotterdam

2025 - 2026

Gemeente
Rotterdam

Actieplan Lachgas Rotterdam 2025 - 2026

Lachgas is allesbehalve om te lachen. Inwoners van Rotterdam hebben recht op een schone, veilige en leefbare omgeving. Het hardnekkige lachgasprobleem doet afbreuk aan de leefbaarheid en veiligheid van onze stad. Rotterdammers hebben hun zorgen over de lachgasproblematiek meermaals kenbaar gemaakt. En terecht. Wij nemen deze zorgen zeer serieus en we onderkennen de ernst van de problematiek.

Met de maatregelen en acties uit dit plan pakken we de overlast van lachgas bij de bron aan. Handhavers gaan in specialistische 'Hit & run-teams' vaker de straat op om gebruikers te betrappen en beboeten. En we blijven daarnaast toezicht houden op bekende en nieuwe overlastlocaties.

Kernpunten actieplan

In het plan zijn concrete acties en maatregelen beschreven om de overlast van lachgas effectief aan te pakken. Deze acties en maatregelen zijn gericht op het tegengaan van bezit, gebruik en (tussen)handel van lachgas.

1. **Normeren:** normerende maatregelen zoals meer boetes, meer toezicht op gebruik- en opslaglocaties en de inzet van gespecialiseerde lachgas interventieteams om bezit, gebruik en (tussen)handel in lachgas te ontmoedigen;
2. **Intensiveren:** intensiever signaleren en aanpakken van illegale (tussen)handel in lachgas door vaker grotere acties te organiseren, meer toezicht te houden in nieuwe overlastlocaties;
3. **Innoveren:** inzetten van technologische hulpmiddelen, zoals slimme handhavingssystemen, om overlast te herkennen en aan te pakken;

Handhaving Opiumwet en APV

De handel in en gebruik van lachgas is een groot landelijk probleem dat ook deels op landelijk schaal moet worden opgelost. Als gemeente hebben we beperkte mogelijkheden om het probleem effectief te bestrijden. We dweilen zo hard als we kunnen, maar alleen landelijk kan de kraan worden dichtgedraaid. Het houdt ons niet tegen om alle mogelijke acties en maatregelen te nemen uit de beschikbare handhavingsmiddelen om het lachgasprobleem te bestrijden.

Handhaving wordt in praktijk bemoeilijkt door de gedoogde gebruikershoeveelheid (1 ampul of ballon). In de praktijk is er altijd sprake van een grotere hoeveelheid bezit. Handhaving op bezit ligt, bij grotere hoeveelheden dan de gedoogde hoeveelheid, bij de politie. De gemeente blijft de samenwerking met de politie onverkort voortzetten, en gaat daarbovenop intensiever handhaven op openbaar en overlastgevend drugsgebruik, op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening.

Met dit plan geven wij een duidelijk signaal af aan gebruikers en handelaren: lachgasoverlast wordt in Rotterdam niet getolereerd. Met de acties en maatregelen uit dit plan wordt handhaving effectiever, doelgerichter en consistentier ingezet, om de lachgasoverlast in Rotterdam te bestrijden.

Pascal Lansink-Bastemeijer,

Wethouder Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit

Inleiding

Rotterdam kampt met de overlast van lachgas. Bezit, gebruik en handel in lachgas leiden tot ernstige overlast in de stad. Gebruikers veroorzaken overlast door lachgas te gebruiken, wat vaak samengaat met hinderlijk gedrag en het achterlaten van drugsafval in de openbare ruimte. Handelaars slaan lachgas in grote hoeveelheden illegaal op in opslagplaatsen in woonwijken of op bedrijventerreinen.

Handhaving kan optreden tegen gebruikers op basis van artikelen 2.47 en 2.74a van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gebruikers en handelaren hebben vaak meer dan de gedoogde gebruikershoeveelheid (1 ampul of ballon) in bezit waardoor de handhaving in de praktijk bemoeilijkt wordt.

De gevolgen van lachgasgebruik zijn zorgwekkend, met name onder jongeren. Misbruik van lachgas leidt tot permanente gezondheidsschade. Bovendien vormt gebruik in het verkeer een groot risico voor de verkeersveiligheid¹. Cijfers van de Politie uit 2023 wijzen op ruim 2.200 verkeersincidenten gerelateerd aan lachgasgebruik. Dit aantal ligt in werkelijkheid vermoedelijk hoger, omdat er vooralsnog geen detectiemogelijkheden, zoals speeksel- of bloedtesten, bestaan om lachgas in het lichaam te detecteren.

De handel in en gebruik van lachgas is een groot landelijk probleem. De gemeente heeft beperkte mogelijkheden om het lachgasprobleem effectief te bestrijden. Met de acties en maatregelen uit dit plan gaat de gemeente, binnen de beschikbare handhavingsmiddelen, zoveel mogelijk doen om de overlast te bestrijden.

Aanleiding en situatie

Sinds januari 2023 valt lachgas onder de Opiumwet, waardoor het is gelijkgesteld aan andere (soft)drugs. Desondanks ervaart Rotterdam nog steeds aanzienlijke overlast door het gebruik van lachgas. Deze signalen lopen uiteen van achtergelaten drugsafval, het rijden onder invloed of het gebruik van drugs op bekende en nieuwe locaties in de

stad.

Achtergelaten drugsafval

De achtergebleven afval leidt tot hoge maatschappelijke kosten. In 2024 zijn er gemiddeld 130 cilinders per maand opgeruimd met een prijskaart van €250.000 voor enkel het opruimen. Voor 1 januari 2023 konden deze ingeleverd worden voor statiegeld. Door de opname op de Opiumlijst worden cilinders vaker gedumpt.

De gemeente haalt twee keer per maand cilinders op uit hotels die achtergelaten worden door gebruikers. Per actie worden gemiddeld 40 tot 60 cilinders opgehaald.

Wegens de risico's tijdens de afvalverwerking van lachgascilinders zet de gemeente een gespecialiseerde afvalverwerker in. De dienstverleners die door de gemeente worden ingezet, zoals afvalverbranders en recyclers, zijn niet uitgerust met materieel om cilinders op veilige wijze te verwerken. Bij reguliere afvalverwerking wordt afval doorgaans verbrand. Een lachgascilinder kan nog gas bevatten en onder druk staan, waardoor verbranden niet mogelijk is. Deze cilinders worden eerst ontmanteld, daarna wordt het resterende gas afgevoerd en als laatst wordt het metaal gerecycled.

De totale kosten voor het opruimen, transporteren en verwerken bedroegen in 2024 ruim €1,5 miljoen euro.

Handhaving en beleid

Het beleid is gericht op handhaving op bekende overlastlocaties, ook wel 'hotspots' genoemd. Gebruikers worden incidenteel gewaarschuwd of beboet op basis van de APV voor het gebruiken van drugs in de openbare ruimte.

Tijdens reguliere integrale controles worden acties uitgevoerd op opslagplaatsen zoals opslagboxen, kelders of bedrijventerreinen. Bij het aantreffen van illegale lachgascilinders, worden deze direct in beslag genomen en vernietigd.

Nieuwe en aanvullende maatregelen

¹ [Lachgasgebruik is meetbaar en beïnvloedt rijgedrag](#)

In het plan zijn concrete acties en maatregelen beschreven om de overlast van lachgas effectief aan te pakken. Dit is een combinatie van extra inzet op bestaande acties en maatregelen en nieuwe acties en maatregelen, binnen de beschikbare handhavingsmogelijkheden van de gemeente.

Deze acties en maatregelen zijn gericht op het tegengaan van bezit, gebruik en (tussen)handel van lachgas.

1. **Normeren:** normerende maatregelen zoals meer en hogere boetes, meer toezicht op gebruik- en opslaglocaties en de inzet van gespecialiseerde lachgas interventieteams om bezit, gebruik en (tussen)handel in lachgas te ontmoedigen;
2. **Intensiveren:** intensiever signaleren en aanpakken van illegale (tussen)handel in lachgas door vaker grotere acties te organiseren, meer toezicht te houden in nieuwe overlastlocaties;

3. **Innoveren:** inzetten van technologische hulpmiddelen, zoals slimme handhavingssystemen, om overlast te herkennen en aan te pakken;

Doorlooptijd, monitoring en evaluatie

Dit handhavingsplan heeft een looptijd van één jaar. Acties en maatregelen (zie tabel 1) worden gecontroleerd en beoordeeld op effectiviteit. Waar nodig wordt het actieplan bijgestuurd. Na afloop van de uitvoeringsperiode wordt het plan geëvalueerd.

Bekostiging en middelen

De personele inzet komt uit de bestaande handhavingscapaciteit. De uitvoering wordt gefinancierd uit de beschikbare handhavingsmiddelen

Overzicht handhavingsacties op de lachgasproblematiek

#	Actie	Omschrijving	Huidige inzet	Beschrijving van de uitbreiding /extra inzet / nieuwe actie	Frequentie	Planning
1	Oprichten van een Gespecialiseerd Handhaving Interventieteam Lachgas (GHIL)	Er wordt een speciaal 'Hit & run'-team opgericht bestaande uit: milieu- en wijkhandhavers, bikers en team Jeugd om integraal, effectief en gericht te handhaven.	n.v.t.	1.1 Het team wordt samengesteld met verschillende specialistische handhavers wekelijks acties uit op bekende en nieuwe hotspots.	n.v.t.	Q2 2025
2	Inzet door GHIL op bekende overlastlocaties (hotspots)	Door flexibele handhavingsteams (GHIL) worden overtreders op bekende en nieuwe hotspotlocaties direct beboet voor drugsgebruik en de dumping van drugsafval.	De gemeente houdt toezicht op hotspots en zal direct bestraffen bij heterdaad. Hotels zijn bekende overlastlocaties. De gemeente voert gesprekken met hotels om overlast te bestrijden.	2.1 Hotels zullen voortaan gasten die lachgascilinders achterlaten in hotelkamers wijzen op de opruimkosten en deze kosten doorberekenen aan de gasten. De gemeente blijft in gesprek met hotels om de overlast te bestrijden.	Wekelijks, aanvullend op reguliere inzet.	Q2 2025
3	Vaker bestraffen van lachgasgebruik en het veroorzaken van overlast	Binnen de reguliere inzet van handhaving kan een overtreder op grond van de APV beboet worden voor openlijk drugsgebruik en voor het veroorzaken van overlast. Handhaving gaat dezelfde werkwijze toepassen tijdens de 'Hit & run'-acties door de GHIL.	Gebruik: Overtreders worden op grond van artikel 2:74a van de APV beboet voor het gebruiken van lachgas. Overlast: Overtreders worden op grond van artikel 2:47 van de APV voor het veroorzaken van overlast gerelateerd aan het gebruik van lachgas.	3.1 Handhaving gaat tijdens reguliere en gerichte 'Hit & run'-acties vaker beboeten op gebruik en (waar mogelijk) op overlast. Overtreders worden niet twee keer voor dezelfde feiten beboet door handhaving én de politie.	Onderdeel van reguliere werkzaamheden.	Q2 2025
4	Bestrafen van illegale dumping (cilinders en ampullen)	Het achterlaten van lachgascilinders en -ampullen in de buitenruimte worden bij een heterdaad direct bestraft met een boete op grond van artikel 10.2 van Wet Milieubeheer.	De gemeente haalt gedumpte lachgascilinders van straat en verwerkt deze op veilige wijze op basis van MeldR-signalerings.	4.1 Inwoners worden geïnformeerd en aangespoord over de mogelijkheid om anoniem overlast door lachgas eenvoudig te melden via de MeldR-app.	Doorlopend aandacht voor de MeldR-app	Q1 2025
5	Integrale controle van opslagplaatsen	Aangetroffen lachgascilinders tijdens integrale acties, worden in beslag genomen. De handelaar wordt bestraft op grond van de Opiumwet.	Lachgascilinders zijn momenteel voornamelijk bijvangst van integrale controleacties.	5.1 Handhaving gaat specifieke, op lachgas gerichte, integrale controleacties organiseren. Handelaars worden beboet en de cilinders worden in beslag genomen.	8 jaarlijkse acties gericht op lachgas, aanvullend op 75 reguliere acties	Q2 2025
6	Signaleren van nieuwe hotspots en flexibel verplaatsen van inzet naar nieuwe locaties	Overlastgevers verplaatsen zich doorgaans naar nieuwe locaties bij zichtbare aanwezigheid van handhaving. De gemeente gaat deze nieuwe locaties sneller inzichtelijk maken.	n.v.t.	6.1 Handhaving gaat een intern dashboard ontwikkelen dat overlastmeldingen uit verschillende bronnen samenvoegt, om datagedreven inzicht te krijgen in nieuwe hotspots 6.2 Handhavers sluiten aan bij (wijk)briefings van buurtpreventieteams en gebiedsbeheer.	Doorlopend vanaf Q3 2025	Q2 2025 (ontwikkelen) Q3 2025 (monitoren en bijwerken)
7	Inzetten slimme technologieën om effectiever te handhaven	De gemeente gaat onderzoek doen naar het inzetten van slimme camera's, naar het voorbeeld van andere gemeen-	n.v.t.	7.1 Handhaving gaat naar het model van andere gemeenten de inzet van slimme camera's onderzoeken om mogelijk lachgasgebruik te detecteren. Bij positieve bevindingen,	Doorlopend vanaf Q3 2025	Q2 2025 (onderzoek) Q3 2025

		ten, om mogelijk lachgasgebruik te detecteren en daarop te handhaven.		volgt implementatie.		(mogelijke inzet van slimme camera's)
8	Intensievere samenwerking met ketenpartners	De gemeente gaat een lobby voeren voor uitbreiding van handhavingsbevoegdheden	n.v.t.	8.1 Er wordt gewerkt aan het opzetten van een lobby gericht op de uitbreiding van de boa-bevoegdheden. Als de kans zich voordoet worden de mogelijkheden van het uitbreiden van de bevoegdheden van de boa omtrent handhaving op lachgas ook besproken.	Per kwartaal	Q2 2025

Tabel 1: Overzicht handhavingsacties op de lachgasproblematiek

Handhavingsacties

Handhaving zet in op bestrijding van lachgasoverlast door middel van gerichte maatregelen tegen bezit, gebruik en verkoop van lachgas. De aanpak omvat nieuwe handhavingsacties en maatregelen. De voorgenomen maatregelen en acties uit tabel 1 zijn in de tekst nader toegelicht.

1. Gespecialiseerd Handhaving Interventieteam Lachgas (GHIL)

Het lachgasprobleem vereist een integrale aanpak. Verschillende specialistische handhavers gaan samenwerken in één team om gerichter te handhaven tijdens speciale acties. Het 'Gespecialiseerde Handhaving Interventieteam Lachgas' (GHIL) voert gerichte, kortdurende handhavingsacties uit op overlastlocaties (hit & run-acties) om het bezit, gebruik en verkoop van lachgas effectief terug te dringen. Het GHIL is samengesteld uit de volgende handhavers met verschillende expertises:

- **Milieuhandhavers:** verantwoordelijk voor het beboeten en in beslag nemen van lachgasmateriaal;
- **Bikers:** belast met het beboeten, verkennen en surveilleren op zowel bekende als nieuwe overlastlocaties;
- **Wijkhandhavers:** gericht op het beboeten en signaleren van bezit, gebruik en verkoop van lachgas;
- **Team Jeugd:** gespecialiseerd in het signaleren van jongeren van en jongvolwassenen met verslavingsproblematiek.

Actie 1.1: GHIL gaan 'hit & run' acties uitvoeren op bestaande en nieuwe hotspots

Het speciale team voert wekelijks gerichte acties uit op zowel bekende als nieuwe hotspots. Voor elke actie wordt een tijdelijk team samengesteld, dat flexibel inzetbaar is op verschillende locaties in de stad. Deze teams hanteren het 'hit & run'-principe, waardoor zij tijdens een actie op meerdere plekken zichtbaar aanwezig zijn. Hierdoor kan het team zich snel verplaatsen naar hotspots waar overtreders zich ophouden. Deze aanpak vergroot de pakkans en maakt handhavingsacties minder voorspelbaar voor overtreders.

2. Toezicht en acties op bekende overlastlocaties

Lachgasgebruikers worden regelmatig gesignaleerd op bekende overlastlocaties, zoals hotels en langs uitvals- of toegangswegen van Rotterdam. Uit onderzoek van het Trimbos-Instituut blijkt dat lachgasgebruik vaak een sociaal component heeft, waarbij jongeren en/of jongvolwassenen samenkomen op vaste plekken. Zij komen samen op deze hotspots en veroorzaken geluidsoverlast, laten drugsafval achter en nemen deel aan het verkeer onder invloed van lachgas.

Handhavers monitoren illegaal gedumpte drugsafval, aangezien achtergelaten lachgascilinders een veiligheidsrisico vormen. Het is van belang dat deze snel en op een veilige manier worden opgeruimd en verwerkt.

Hotels ervaren regelmatig overlast door de achtergelaten cilinders in hotelkamers, wat leidt tot hinder en veiligheidsrisico's. De gemeente en hotels werken samen om deze overlast te beperken. Hotels melden overlast bij de gemeente, waarna de achtergelaten cilinders op basis van gezamenlijke afspraken worden opgehaald en verwerkt. Gemiddeld haalt de gemeente per actie 40 tot 60 cilinders op bij hotels.

Actie 2.1: gebruikers in hotels betalen de rekening voor de opruim- en verwerkingskosten

Overlastgevers in hotels zijn voortaan zelf verantwoordelijk voor de kosten van achtergelaten cilinders. Hotels gaan gasten via de algemene voorwaarden informeren over de gevolgen en de kosten van het achterlaten van drugsafval. De verwachting is dat hier een preventieve werking vanuit gaat.

Grote hotels, met name langs uitvals- en toegangswegen in Rotterdam, hebben op aanwijzing van de gemeente al aanpassingen doorgevoerd in hun algemene voorwaarden. De gemeente blijft in gesprek met andere hotels om het lachgasgebruik in hotels verder aan te pakken.

3. Vaker bestraffen van lachgasgebruik en het veroorzaken van overlast

Sinds 1 januari 2023 is lachgas opgenomen in de Opiumwet, vanwege het matige tot grote gezondheidsrisico voor gebruikers. Hierdoor zijn het bezit, transport, productie, gebruik en de verkoop van lachgas strafbaar geworden. Handhavers kunnen op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) beboeten op openlijk drugsgebruik en het veroorzaken van overlast in de openbare ruimte.

Handhaving op gebruik (APV)

Handhavers kunnen op grond van artikel 2:74a van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) een boete uitschrijven voor openlijk drugsgebruik. Om een boete daadwerkelijk op te leggen, moet de overtreding zichtbaar waargenomen zijn door een handhaver. Met de hit & run-acties van het GHIL wordt hier meer op ingezet.

Lachgasgebruik wordt momenteel geschreven onder de generieke feitcode 'verdovende middelen'. Hierdoor valt niet te achterhalen in hoeveel exacte zaken het om lachgas gaat. Handhavers gaan voortaan, bij het schrijven van boetes, zelf bijhouden welke boetes voor openlijk drugsgebruik gerelateerd zijn aan lachgasgebruik. Dit draagt bij aan inzicht en trends in de ontwikkeling van lachgasgebruik.

Handhaving op overlast (APV)

Drugsgebruik in het openbaar gaat in sommige gevallen ook gepaard met overlast. Denk aan mensen die in het park drugs gebruiken en zich ook hinderlijk gedragen. In zo een geval kan er op basis van artikel 2:47 van de APV een boete worden opgelegd voor overlast. Voor de toepassing van artikel 2:47 maakt het niet uit of er sprake is van drugsgebruik of bezit. Een handhaver kan in alle gevallen van hinderlijk gedrag deze boete opleggen.

Handhaving op bezit (Opiumwet)

Bij een grotere hoeveelheid dan de gedoogde gebruikershoeveelheid (1 ampul of 1 ballon) kan er enkel gehandhaafd worden op grond van de Opiumwet. Handhavers zetten daarom ook maximaal in op het bestraffen van gebruik en overlast.

In de praktijk

Het opleggen van boetes op basis van de Opiumwet heeft de voorkeur. Door te handhaven met de Opiumwet worden criminele netwerken beter zichtbaar en kan er eventueel strafrechtelijk vervolgd worden. In de praktijk hebben gebruikers vaak grotere hoeveelheden bij zich, waardoor handhavers alleen voor het gebruik van een ballon of ampul en eventuele overlast kunnen beboeten. Tijdens integrale acties met de Politie worden overtreders op grond van de Opiumwet beboet.

Actie 3.1: vaker bestraffen voor lachgasgebruik en overlast gerelateerd aan lachgas

Handhaving gaat zowel tijdens reguliere inzet als tijdens de gerichte acties met de nieuwe GHIL intensiever handhaven op gebruik en overlast op basis van de APV. Het uitgangspunt blijft dat een overtreder niet twee keer kan worden bestraft voor hetzelfde strafbare feit. Dus niet door zowel de politie als handhaving een boete voor hetzelfde strafbare feit. Door vaker met een 'Hit & run'-aanpak op te treden op overlastlocaties wordt de pakkans groter. Van het incidenteel beboeten gaan handhavers nu tijdens wekelijkse acties vaker beboeten voor lachgasgebruik en het veroorzaken van overlast.

In de onderstaande tabel staan de bevoegdheden van handhaving opgenomen.

Categorie van overtreding op lachgas	Handhavingsmogelijkheden
Gebruik (maximale gedoogde hoeveelheid: 1 ballon of 8 gram)	Inbeslagname en boete op grond van artikel 2:74a van de APV.
Bezit en/of overlast	Enkel bij hinderlijk gedrag: een boete op grond van artikel 2:47 van de APV. Geen mogelijkheid om te beboeten voor bezit.

Opslag	Inbeslagname en vernietiging van materiaal, handhaving door verantwoordelijke instantie.
Dumping	Boete bij een heterdaad op grond van artikel 10.2 van de Wet Milieubeheer voor het onjuist aanbieden van gevaarlijk afval.
	Boete bij een heterdaad op grond van artikel 14 en 15 van de Afvalstoffenverordening.

Tabel 2: Handhaving op overtredingen gerelateerd aan lachgas

4. Bestraften illegale dumping van drugsafval

Lachgasproblematiek beperkt zich niet alleen tot het gebruik, maar veroorzaakt ook overlast door achtergelaten drugsafval. In juni 2024 is de gemeente gestart met het registreren en opruimen van illegaal gedumpte cilinders. Tot op heden zijn er sindsdien ruim 15.500 cilinders opgeruimd en verwerkt. Hiervan zijn 2.373 cilinders afkomstig uit locaties zoals scholen, kinderdagverblijven, speeltuinen of thuis bij mensen die zelf geen gebruiker zijn (bijvoorbeeld in de voor- of achtertuinen).

Deze cilinders kunnen onder de persdruk van inzamelwagens of reinigingsmachines ontploffen, wat aanzienlijke veiligheidsrisico's met zich meebrengt voor gemeentelijke reinigers en ook het milieu onnodig belast.

Om illegale dumping tegen te gaan, worden inwoners door de gemeente geadviseerd om via de MeldR-app (ook anoniem) een melding te maken van lachgasafval. Milieuhandhavers dragen zorg voor de verwijdering van de cilinders waarna een gespecialiseerd verwerkingsbedrijf de cilinders verwerkt.

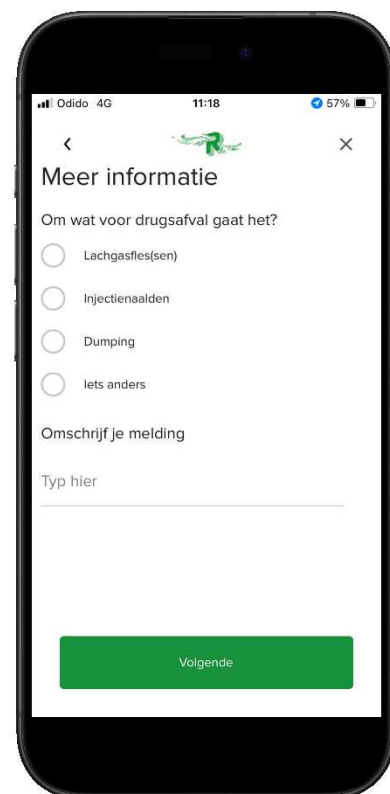
Sinds de afschaffing van het statiegeld op lachgascilinders als gevolg van de intreding van de Opiumwet per 1 januari 2023, is een toename geconstateerd in de illegale dumping, met name in restafvalcontainers. In 2024 hebben milieuhandhavers 266 lachgascilinders aangetroffen in ondergrondse containers. Hoewel gebruik van lachgas verboden is, heeft de gemeente geen dwingende mogelijkheden om te voorkomen dat lachgas binnenshuis toch wordt gebruikt. Deze thuisgebruikers deponeren lege cilinders in de ondergrondse containers. De cilinders raken hierdoor uit het zicht en komen terecht in vuilwagens en verbrandingsovens, wat ontploffingsgevaar veroorzaakt.

Door de opname van lachgas op de Opiumlijst is het transport ervan verboden, met uitzondering van lege cilinders. Thuisgebruikers worden geadviseerd om deze naar een milieupark te brengen. De Nederlandse Vereniging voor afval- en reinigingsdiensten

en Vereniging Afvalbedrijven hebben gezamenlijk de campagne² 'Veilig inleveren' opgezet. De campagne stimuleert veilige verwerking en voorkomt dat cilinders op straat of in restcontainers belanden.

Overtreders die betrappt worden op illegale dumping worden bestraft voor het onveilig aanbieden van gevaarlijke stoffen op grond van artikel 10.2 van de Wet Milieubeheer. Handhavers kunnen na het waarnemen van een overtreding een boete uitschrijven. Daarnaast brengt de gemeente alle kosten voor de opruiming en verwerking van lachgascilinders in rekening bij de overtreder.

Overtreders op een heterdaad betrappen is erg lastig. De dumping van cilinders gebeurt vaak snel, waardoor een handhaver de

overtreding niet direct kan waarnemen.

Actie 4.1: communicatie en bekendheid MeldR-app

Inwoners kunnen via de MeldR-app anoniem melding maken van lachgasoverlast en illegale dumping van drugsafval. In de app kan eenvoudig een specifieke categorie worden geselecteerd met betrekking tot lachgas gerelateerde overlast. Melden kan met zowel

² [Veilig inleveren](#)

een exacte locatie als een geschatte locatie, waarna (milieu)handhavers direct een melding ontvangen en hierop actie ondernemen.

Niet alle inwoners zijn op de hoogte van deze functionaliteit. Daarom gaat de gemeente onderzoeken of een gerichte communicatiecampagne kan bijdragen aan het stimuleren van het gebruik van de MeldR-app en het bewustmaken van inwoners van het belang van (tijdige) meldingen.

De inzichten uit de MeldR-app zijn voor de gemeente erg waardevol en dragen op verschillende wijzen bij aan handhaving:

- Een melding vergroot de kans op de waarneming van een heterdaad, waardoor handhavers hogere boetes kunnen opleggen.
- Melding geven inzicht in patronen van overlast. Door locaties met repeterende meldingen te analyseren, kan de gemeente hotspots identificeren voor de handel en het gebruik van lachgas.
- De informatie uit een melding helpt bij het gericht inzetten van handhavingsteams en ondersteunt maatregelen zoals extra toezicht en voorlichtingscampagnes.

5. Integrale controles van opslagplaatsen

Handhaving voert samen met andere ketenpartners integrale controles uit in opslagboxen, kelders, op bedrijventerreinen en in illegaal verhuurde panden. Jaarlijks worden 75 acties gehouden om deze opslagplaatsen te controleren op naleving van diverse wetten en regelgeving. Het hoofddoel van deze acties is voornamelijk gericht op de aanwezigheid van verboden middelen, zoals bijvoorbeeld harddrugs. Lachgas is voornamelijk een bijvangst.

Tijdens deze acties worden regelmatig grote hoeveelheden lachgascilinders of -ampullen aangetroffen die strafrechtelijk door de Politie worden afgehandeld. Het aangetroffen lachgas wordt in beslag genomen en de gemeente draagt zorg voor een veilige verwerking.

Actie 5.1: gerichte integrale controles op lachgas

Om de handel in lachgas tegen te gaan, zal de gemeente frequenter integrale controleacties uitvoeren. Deze acties zijn specifiek gericht op het lokaliseren van grootschalige opslag en distributie van lachgas, waarna direct handhavend wordt opgetreden. De gemeente gaat jaarlijks 8 aanvullende integrale acties ondernemen gericht op lachgas. Dit brengt het totaal op 83 integrale acties per jaar.

Door lachgas weg te halen bij de distributiekanaalen, neemt ook de gevolgoeverlast af. Daarnaast hebben de acties in combinatie met de daaropvolgende sancties een ontmoedigend effect op de handelaren, waardoor het verhandelen van lachgas minder aantrekkelijk wordt.

6. Signaleren nieuwe overlastlocaties en extra toezicht

De handhaving op lachgasoverlast lijkt op een kat-en-muis-spel, waarbij gebruikers en

handelaren voortdurend van locatie veranderen om handhavers te ontwijken. Dit leidt tot verplaatsing van de overlast naar nieuwe hotspots in de stad.

Om deze nieuwe hotspots vroegtijdig in kaart te brengen, zet handhaving zich proactief in op signalering en flexibel toezicht. De GHIL zal zich aanpassen aan verschuivingen in hotspots, zodat overtreders zich steeds minder aan handhaving kunnen onttrekken. Daarnaast wordt er ingezet op datagedreven handhaving door meldingen uit verschillende systemen te koppelen en te analyseren. Dit zorgt voor een actueel beeld van de opkomende hotspots en maakt een snelle, gerichte aanpak mogelijk.

Bronnen die hiervoor worden gebruikt zijn onder andere:

- Signalen van reinigers;
- Meldingen van inwoners via de MeldR-app;
- Observaties/registraties van handhavers in het veld;
- Data uit eerdere handhavingsacties, waarmee patronen en verschuivingen worden geanalyseerd.

Deze aanpak stelt handhavers in staat beter toezicht te houden op nieuwe overlastlocaties, effectiever te handhaven en te voorkomen dat lachgasgebruikers en -handelaren zich ongehinderd kunnen verplaatsen.

Actie 6.1: oprichting van een gemeenschappelijk handhavingsdashboard

Om de handhaving op lachgasoverlast effectiever en datagedreven te organiseren, ontwikkelt handhaving een nieuw handhavingsdashboard met gegevens uit verschillende informatiebronnen.

Het dashboard zal bestaan uit informatie uit onder andere:

- het Boa Registratie Systeem (BRS);
- het Toezicht Registratie Systeem (TRS);
- de meldingen van inwoners via MeldR.

Het dashboard biedt waardevolle inzichten die helpen bij het voorspellen van overlastpatronen en -hotspots.

Actie 6.2: Toepassen signalen vanuit gebiedsbeheer en buurtpreventieteams

Om de nieuwe hotspots nauwkeuriger in kaart te brengen, wordt gebruik gemaakt van de bestaande samenwerkingsverbanden met gebiedsbeheer en de buurtpreventieteams. Deze partijen zijn een belangrijke schakel in het signaleren van overlast in de buurt en daarmee het in kaart brengen van nieuwe overlastlocaties.

Handhavers gaan actief deelnemen aan briefings van gebiedsbeheer en buurtpreventieteams om:

- informatie over overlastgevers en -hotspots te delen en te actualiseren;
- waarnemingen en signalen uit de wijken te bespreken en te vertalen naar gerichte acties;

Door de samenwerking ontstaat een completer beeld van de overlast, waardoor acties beter uitgevoerd kunnen worden. Deze aanpak bevordert ook de integrale wijkaanpak, waarbij Handhaving samen met gebiedsbeheerders en buurtpreventieteams werkt aan leefbaarheid in de wijken.

7. Inzet van slimme handhavings-technologieën

Handhaving onderzoekt doorlopend mogelijkheden om met digitale innovaties de inzet van handhaving te versterken. Om de effectiviteit van handhaving verder te bestendigen, gaat de gemeente onderzoeken op welke wijze slimme camera's kunnen worden ingezet om mogelijk lachgasgebruik te detecteren.

Actie 7.1: Slimme (anonieme) camera's voor handhaving op lachgasgebruik

De gemeente Den Haag experimenteert met slimme camera's, die specifiek handgebaren herkennen die wijzen op het gebruik van lachgas. Deze technologie stelt camera's in staat om bewegingen te detecteren die duiden op het opblazen van een ballon, zoals vaak het geval is bij lachgasgebruik.

Via een centraal systeem kunnen deze camera's anoniem een melding versturen naar handhavers in de buurt, die vervolgens ter plaatse kunnen beoordelen en actie ondernemen. Dit zorgt ervoor dat handhavers adequaat kunnen reageren op real-time signalen van lachgasgebruik in de openbare ruimte.

De inzet van digitale handhavingstechnologie is onderhevig aan strikte juridische kaders. Daarom moeten de volgende voorwaarden worden gewaarborgd:

- **Proportionaliteit en doelbinding:** Het gebruik van camera's moet in verhouding staan tot het handhavingsdoel;
- **Privacy en anonimiteit:** Persoonsgegevens mogen niet onnodig worden vastgelegd of verwerkt;
- **Juridische basis:** De toepassing moet passen binnen de wettelijke kaders zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), de algemene verordening gegevensbescherming, handhavingsarrangementen en aanwijzingsbesluiten.

Voordat er wordt overgegaan op het inzetten van de camera's zal er zorgvuldig vooronderzoek worden gedaan. De gemeente houdt rekening met alle randvoorwaarden en kaders. De slimme camera's moeten voldoen aan strikte eisen, waarbij anonimiteit van burgers te allen tijde gewaarborgd blijft. Gezichten worden vervaagd en enkel anonieme signalen worden verstuurd naar een centrale meldkamer. De camera's zullen alleen ingezet worden op plekken waar de overlast het grootst is, zodat er geen onnodige beelden worden gemaakt of geanalyseerd.

Om te beoordelen of de slimme camera's geplaatst mogen worden, moeten de privacy risico's inzichtelijk worden gemaakt en worden vastgelegd in een rapportage. Deze rapportage wordt vervolgens voorgelegd aan de Functionaris Gegevensbescherming (FG) van de gemeente. Dit is de interne toezichthouder op het gebied van privacy binnen de gemeente. Pas bij een positief advies van de FG gaan de slimme camera's geplaatst worden.

8. Intensievere samenwerking met ketenpartners

De aanpak van lachgasproblematiek vereist intensieve samenwerking tussen verschillende overheids- en handhavingsinstanties.

Elke instantie heeft eigen taken en bevoegdheden in de hele keten van deze problematiek. De oplossing ligt deels bij een (landelijke) integrale aanpak en het uitbreiden van de handelingsbevoegdheden van boa's.

Naast gezamenlijke handhavingsacties is het van belang om kennis en informatie uit te wisselen over onder andere:

- Mogelijke groothandel en opslaglocaties;
- Transport- en distributieroutes;
- Werkwijzen en netwerken van handelaren.

Actie 8.1: Gemeentelijke lobby voor uitbreiding van handhavingsbevoegdheden

Momenteel beperkt de rol van handhaving zich tot:

- toezicht op leefbaarheid in de stad;
- opruimen en verwerken van gedumpte cilinders;
- beboeten van openlijk drugsgebruik op basis van de APV.

Binnen het Ministerie van Justitie en Veiligheid lopen er verandertrajecten die invloed hebben op de bevoegdheden van boa's, zoals:

- de herziening van het boa-bestel;
- de herziening van het Wetboek van Strafrecht.

Deze ontwikkelingen bieden kansen om de bevoegdheden van boa's structureel uit te breiden. Er wordt gewerkt aan het opzetten van een lobby gericht op de uitbreiding van de boa-bevoegdheden. Als deze mogelijkheid zich voordoet worden de mogelijkheden van het uitbreiden van de bevoegdheden van de boa omtrent handhaving op lachgas ook besproken.

De G4 trekt samen op om een krachtig signaal af te geven aan het Rijk met als speerpunt: het verruimen van de handhavingsbevoegdheden van boa's.

Een succesvolle lobby kan ertoe leiden dat gemeentelijke handhavers meer bevoegdheden krijgen en lachgasoverlast daadkrachtiger wordt aangepakt.